

ECTS-fiche

1. Identificatie

Opleiding	SLO
Module	Didactische Competentie algemeen
Code	E1 DCa
Lestijden	60
Studiepunten	4
Ingeschatte totale studiebelasting (in uren) ¹	100
Mogelijkheid tot aanvragen vrijstelling	JA
Vereiste aanwezigheid	100%

¹ De totale studiebelasting hangt af van de kennis, inzet en ervaring van de student . De ingeschatte totale studiebelasting geeft een gemiddelde weer en wordt uitgedrukt in uren van 50 minuten. Het omvat de lesmomenten, de verwerkings- en voorbereidingstijd en de evaluatiemomenten.

2. Inhoud

Algemeen

In deze module bieden we een theoretisch kader aan voor het didactisch² handelen van leraren: je maakt kennis met de basisprincipes van het uitwerken van een les. Je ontvangt stapsgewijs de belangrijkste theoretische inzichten en probeert die toe te passen in de vorm van opdrachten. Stap na stap kom je op die manier tot de vaardigheden die je nodig hebt om les op een goede manier voor te bereiden.

Kernthema's van deze module zijn

- de didactische beginsituatie beschrijven
- een leerplan opzoeken en lesdoelstellingen formuleren
- leerinhouden selecteren
- een evaluatie of assessment opstellen
- didactische werkvormen uitzoeken
- didactische werkvormen selecteren en samenvoegen tot een didactisch scenario
- didactische principes nastreven
- een krachtige leeromgeving creëren

Inleiding

Hoofdstuk 1: Opdracht van de leraar

Hoofdstuk 2: Didactisch model

Hoofdstuk 3: Beginsituatie

Hoofdstuk 4: Doelstellingen

Hoofdstuk 5: Leerinhoud

Hoofdstuk 6: Didactische evaluatie

Hoofdstuk 7: Didactische werkvormen

Hoofdstuk 8: Media

Hoofdstuk 9: Didactische principes

Hoofdstuk 10: Een lesvoorbereiding maken

² Didactisch handelen = alle onderwijskundige handelingen die je als leraar stelt, met als doel het leren van leerlingen

3. Draagt bij tot volgende competenties

In deze module proberen we je voor te bereiden op je taak "**begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen**". Om die taak goed te kunnen uitvoeren moet je de volgende competenties verwerven:

1. de beginsituatie van de leerlingen en de groep achterhalen
2. doelstellingen kiezen en formuleren in Standaardnederlands
3. de leerinhouden of leerervaringen selecteren
4. de leerinhouden of leerervaringen structureren en vertalen in een samenhangende les, in Standaardnederlands
5. een aangepaste methodische aanpak en groeperingvorm bepalen
6. leermiddelen kiezen
7. een adequate leeromgeving ontwerpen met aandacht voor de heterogeniteit binnen de leergroep
8. observatie of evaluatie voorbereiden in Standaardnederlands
9. verworven domeinspecifieke kennis (en –vaardigheden) aanwenden
10. een efficiënt lesverloop ontwerpen
11. kennisnemen van (vakinhoudelijk en vakdidactisch) onderzoek

4. Doelstellingen

Deze competenties hebben wij vertaald naar enkele concrete doelstellingen die je binnen deze module moet bereiken:

- Het model van didactisch handelen kunnen toepassen binnen het eigen vakgebied.
- In Standaardnederlands de beginsituatie kunnen omschrijven in functie van een te geven les.
- Lesdoelstellingen kunnen formuleren op basis van leerplandoelstellingen.
- Lesdoelstellingen correct kunnen formuleren in Standaardnederlands.
- Geschikte leerinhouden kunnen selecteren en structureren

- Het belang van geïntegreerd leren³ kunnen aantonen in het didactisch proces.
- Gevarieerde werkvormen kunnen bedenken zodat verschillende leerstijlen aangesproken worden.
- In Standaardnederlands een goede evaluatie uitwerken in functie van lesdoelstellingen en een bepaalde beginsituatie.
- Didactische principes kunnen realiseren in een lesvoorbereiding.
- Ontwerpen van krachtige leeromgevingen.

5. Werkvormen

- Instructievormen: doceren, vertellen, leerpaden
- Interactievormen: onderwijsgesprek, klassengesprek, discussie
- Opdrachtvormen: groepswork, partnerwork, leerpaden, leerpaden

6. Leermiddelen

ELO: documenten (cursus, presentaties, opdrachten, bijlagen ...), forums, links, leerpaden

Verplicht: cursus Didactische Competenties HBO5Antwerpen (online aangeboden via de ELO)

Aanbevolen handboek⁴:

“Didactisch referentiekader. Handleiding bij de lesvoorbereiding” van Wil Meeus.

ISBN: 9789033489648

Pagina's: 192

³ Leerprocessen die verlopen in reële complexe situaties die niet uitsluitend leren als finaliteit hebben.

⁴ De cursus DC is heel laagdrempelig, heel concreet en aanschouwelijk geschreven en uitgewerkt. Studenten die nood hebben aan meer academische input vinden hun gading eerder in het handboek.

Publicatiedatum: 08/06/2012

Uitgever: ACCO UITGEVERIJ CV

“Het gaat steeds beter! Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk”
van Bijkerk van Van der Heide.

ISBN: 9789031347339

Pagina's: 481

Publicatiedatum: 2006

Uitgever: Bohn Stafleu van Loghum

7. Evaluatie

De leereenheid DCa bedraagt 4 studiepunten (van de 60 in totaal, voor de ganse lerarenopleiding).

De evaluatie bestaat uit twee onderdelen:

1/ Productevaluatie: competenties m.b.t. het maken van een lesvoorbereiding verwerven, door het maken van opdrachten.

2/ Procesevaluatie: module overschrijdende attitudes van een leraar verwerven én opdrachten verbeteren (om niet verworven competenties alsnog te verwerven)

Meer gedetailleerde info over de evaluatie vind je terug in het evaluatiecontract.

8. Gecombineerd onderwijs / zelfstudie opdrachten

DCa wordt deels via klassikaal onderwijs gegeven, en deels via afstandsonderwijs. De verhouding klassikaal/afstandsonderwijs varieert van klas tot klas.

Concreet betekent dit dat je een deel van de lessen **klassikaal** krijgt, op school.

Het andere deel van de lessen krijg je via **afstandsonderwijs**. Tijdens de afstandslessen hoef je niet in de klas aanwezig te zijn. Je kunt op eigen tempo en op een zelf gekozen plaats en tijdstip leren, zolang je de deadlines maar respecteert. Voorbeelden van activiteiten in de afstandslessen zijn bv. nieuwe leerstof zelf proberen begrijpen, zelfstandig oefeningen maken om geziene leerstof uit de klassikale les te verwerken, zelfstandig opdrachten maken die deel uit maken van de evaluatie, Eventuele vragen kun je digitaal stellen, zowel aan de lector als aan medestudenten (via forum).

9. Laatste wijziging

31 mei 2017